

El 31 d'octubre de 2017 es compleixen els cinc-cents anys exactes de l'inici dels complexos fets històrics que són coneguts amb el nom genèric de Reforma luterana. El sant pare Francesc volgué participar, convidat per la comunitat luterana, en els actes que marcaren a la catedral de Lund, a Suècia, l'inici de les commemoracions de la Reforma.

Un esdeveniment com aquest, que marcà sense cap dubte un abans i un després en la història de l'Església, i que capgirà profundament la mateixa història d'Europa en un moment crucial de la seva civilització, quan aquesta s'estenia a mons desconeguts i experimentava l'obertura a camps abans insospitats, demana que li dediquem un número de *Comunicació*. En efecte, encara que semblin fenòmens històrics coneguts, no hi ha dubte que sempre és possible afegir-hi nova llum, ja sigui en matisos o en visions de conjunt més enriquides o objectives.

Per això presentam en primer lloc una acurada síntesi d'història de la Reforma a càrrec del professor Josep Amengual per situar els esdeveniments, personatges i situacions en la dita història sempre en relació amb la nostra realitat més immediata.

El professor Jordi Gayà ens presenta a continuació un dels personatges clau de la Reforma, Philipp Melanchton, en la seva possible relació amb Ramon Llull i el fenomen del lul·lisme renaixentista, de tanta projecció europea en el món de l'humanisme.

Del Renaixement passam a un altre moment clau, la Modernitat, tan ben representada per Hegel, de la mà del professor Gabriel Amengual; el seu article analitza la manera com Hegel interpretà la figura de Luther.

La Reforma començà, en bona mesura, des del comentari a la carta de sant Pau als cristians de Roma. El professor Francesc Ramis ens ofereix una visió global de la Carta en el si del Nou Testament.

Arribant ja a la contemporaneïtat, el professor Bartomeu Villalonga analitza el decret del concili Vaticà II sobre l'ecumenisme, de tanta importància en el diàleg amb les comunitats sorgides de la Reforma. Després, el professor Joan Andreu comenta des de l'horitzó de la Reforma el concepte de la llibertat del cristià.

Finalment, el professor Santiago Amer, a partir de l'anàlisi dels poemes eucarístics de l'escriptor valencià del segle XX Carles Salvador, esbossa unes breus reflexions sobre la fe en l'Eucaristia, ja que l'Eucaristia ha de ser la meta i l'objectiu de qualsevol esforç ecumènic.